

Gemeente Vlaardingen

RAADSMEMO

Aan
De gemeenteraad van Vlaardingen

Portefeuillehouder
L.A. van Nieuwenhuizen

Onderwerp
Jaarverslag Regionaal Bureau Leerplicht MVS 2016/2017

Datum	Registratienummer	Aantal bijlagen
5 december 2017	1623644	

Geachte leden van de raad,

Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet informeren burgemeester en wethouders jaarlijks de gemeenteraad over het gevoerde leerplichtbeleid van het laatst afgesloten schooljaar, in dit geval schooljaar 2016/2017. Sinds de samenwerking van de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam binnen het Regionaal Bureau Leerplicht MVS wordt voor de drie gemeenten een gezamenlijk jaarverslag opgesteld.

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht. De leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot 16 jaar. Na afloop van de leerplicht geldt nog een kwalificatieplicht voor jongeren tot het moment dat ze een startkwalificatie behalen of 18 jaar worden. De MVS-regio telde in schooljaar 2016/2017 23.692 leerplichtige leerlingen en 2104 kwalificatieplichtige jongeren. Voor Vlaardingen zijn dit 8.902 leerplichtige leerlingen en 766 kwalificatieplichtige jongeren.

Schoolverzuim kan een belangrijk signaal zijn dat er iets met een leerling of zijn thuissituatie aan de hand is en kan een voorbode zijn van dreigend schooluitval. Scholen zijn verplicht om verzuim te melden via het digitale verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). In schooljaar 2016/2017 zijn 1.671 verzuimmeldingen van scholen via DUO ontvangen (80 absoluut verzuim en 1.591 relatief verzuim; Vlaardingen: 20 en resp. 564). Er is sprake van absoluut verzuim indien een leerplichtige leerling niet staat ingeschreven op een school of instelling. Van relatief verzuim is sprake indien een leerling wel staat ingeschreven, maar de school niet regelmatig bezoekt.

Na de melding van verzuim start de leerplichtambtenaar een onderzoek naar de achtergrond van het verzuim. De leerplichtambtenaar handelt volgens de door de colleges vastgestelde ambtsinstructie het verzuim af. De leerplichtambtenaar beschikt daartoe over een aantal instrumenten waaronder het geven van een waarschuwing, het verwijzen naar bureau Halt, het opmaken van een proces-verbaal en/of het inschakelen van hulpverlening. De interventie is er op gericht om het verzuim zo snel mogelijk op te heffen. In bijzondere situaties kan vrijstelling van de leerplicht of vervangende leerplicht worden verkregen.

Naast de afhandeling van verzuimmeldingen, hebben de leerplichtambtenaren een preventieve taak. Zo wordt er op bijna alle scholen in het voortgezet onderwijs spreekuren gehouden waar preventieve verzuimgesprekken gevoerd worden. In de gesprekken worden jongeren, soms in het bijzijn van de ouders, gewezen op de gevolgen van schoolverzuim.

In bijgevoegd jaarverslag (met registratienummer 16236430) vindt u nadere informatie over het gevoerde leerplichtbeleid in schooljaar 2016/2017.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

de secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

de burgemeester,
mr. A.M.M. Jetten MSc

Regionaal Bureau Leerplicht

Jaarverslag schooljaar 2016/2017

Leerplicht: de bescherming van het recht op onderwijs

Onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans hun mogelijkheden en talenten te ontdekken, te ontplooiën en te gebruiken. Daarbij draagt een succesvolle schoolloopbaan bij aan optimale kansen op meedoen in de maatschappij. Om deze kansen te beschermen kent Nederland een Leerplichtwet. De gemeente heeft de taak toezicht te houden op deze wet. De gemeenten Maassluis, Vlaardingen Schiedam streven ernaar dat kinderen gezond opgroeien, hun schoolloopbaan goed doorlopen en deze afsluiten met een startkwalificatie: een diploma op minimaal HAVO-, VWO- of MBO 2-niveau.

Voor u ligt het jaarverslag van het Regionaal Bureau Leerplicht Maassluis, Vlaardingen en Schiedam, RBL MVS. De gemeente heeft een centrale rol bij het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet brengen burgemeester en wethouders jaarlijks de gemeenteraad op de hoogte van het uitgevoerde leerplichtbeleid van het laatst afgesloten school- of cursusjaar. Hierbij informeren wij u over schooljaar 2016-2017.

Wethouder
Arnold Keijzer

Gemeente Vlaardingen

Wethouder
Bert van Nieuwenhuizen

gemeente
Schiedam

Wethouder
Mario Stam

Wettelijke taken

De gemeente heeft een wettelijke taak op het gebied van tegengaan van schoolverzuim en schooluitval (voortijdig schoolverlaten). Het doel van deze wetgeving is enerzijds om te zorgen dat kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen en maximaal gebruik maken van hun recht op onderwijs. Anderzijds verwacht de samenleving van kinderen en jongeren dat zij worden opgeleid tot burgers met een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt en dat zij hun bijdrage gaan leveren aan de maatschappij en daardoor zo min mogelijk beroep hoeven doen op sociale voorzieningen.

Leerplicht

De gemeente is verantwoordelijk voor al haar leer- en kwalificatieplichtige inwoners. De leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot 16 jaar. De ouder of verzorger zorgt ervoor dat zijn of haar kind op een school staat ingeschreven en deze geregeld bezoekt. Vanaf 12 jaar zijn jongeren zelf medeverantwoordelijk voor hun schoolbezoek.

Kwalificatieplicht

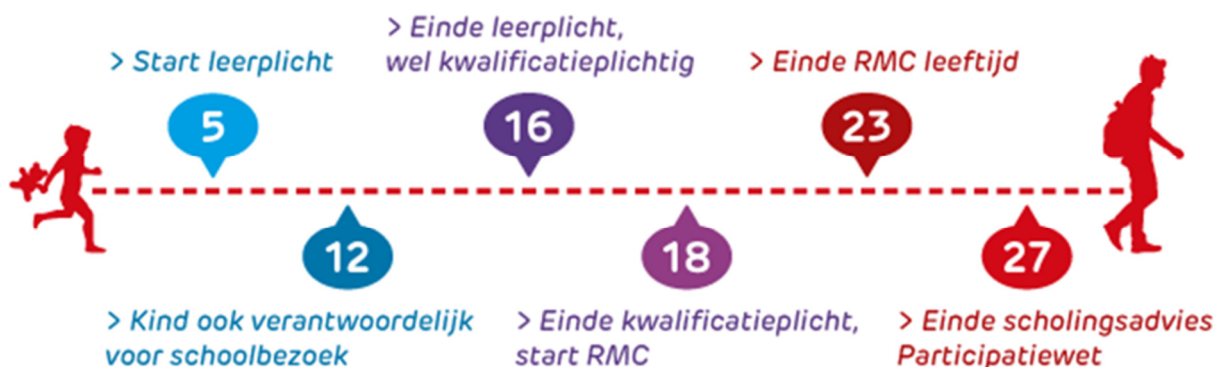
Na afloop van de leerplicht bij een leeftijd van 16 jaar geldt nog een kwalificatieplicht voor jongeren tot het moment dat ze een startkwalificatie behalen of 18 jaar worden.

RMC en participatiewet

Vanaf hun 18^e verjaardag verwachten we nog steeds van jongeren dat zij zich inspannen om hun startkwalificatie te halen. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) is verantwoordelijk voor het organiseren en coördineren van de meldingen van voortijdig schoolverlaten, het registreren van deze meldingen, het terugleiden naar onderwijs en doorverwijzen naar de arbeidsmarkt. Handhaving in de vorm van boetes of straf is niet meer mogelijk.

Wel worden (dreigende) voortijdig schoolverlaters actief benaderd en kunnen ze terecht bij het RMC voor trajectbegeleiding richting onderwijs of een doorverwijzing naar Startpunt GO voor werk en inkomensvragen.

Jongeren tot 27 jaar die zich melden voor een uitkering hebben volgens de participatiewet geen recht meer op een bijstandsuitkering wanneer zij nog naar onderwijs kunnen volgen en dus studiefinanciering, studietoelage of studievoorschot kunnen aanvragen. Alleen voor jongeren die echt (tijdelijk) niet naar school kunnen of kunnen werken (bijvoorbeeld bij ziekte, psychische of lichamelijke problemen) blijft het vangnet van de bijstand intact.

Leerling populatie MVS gemeenten

Gemeente	Nog niet leerplichtig	Leerplichtig	Kwalificatieplichtig	Boven leerplichtig	Startkwalificatie	Totaal
Maassluis	1.680	4.179	338	573	2.517	9.287
Vlaardingen	3.952	8.902	766	1.428	5.668	20.716
Schiedam	4.250	9.900	863	1.763	6.241	23.017
Overige ²	51	711	137	394	25	1.318
Totaal	9.933	23.692	2.104	4.158	14.451	54.338

Verzuim

Schoolverzuim kan een belangrijk signaal zijn dat er iets met een leerling aan de hand is of een voorbode van dreigende schooluitval. Scholen zijn verplicht om verzuim te melden via het digitale verzuimloket van DUO (Dienst uitvoering onderwijs). Ook alle schoolinschrijvingen en -uitschrijvingen worden door DUO geregistreerd, zodat duidelijk is op welke opleiding leerlingen zitten maar ook welke leerlingen geen opleiding meer volgen. Deze gegevens worden gekoppeld aan het JeugdVolgSysteem waarin de leerplichtambtenaren werken waardoor alle relevante gegevens direct beschikbaar zijn.

Verzuim van jongeren die onderwijs volgen op een MBO opleiding worden behandeld door het Steunpunt Jongeren, waar ook de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) is belegd. Hierdoor hebben de MBO leerlingen en de MBO opleidingen voor zowel de leerlingen onder als boven de 18 jaar te maken met dezelfde instantie. Er wordt wel intensief samengewerkt tussen leerplicht en Steunpunt Jongeren. Het handhaven van de leerplichtwet via een procesverbaal wordt voor alle jongeren uitgevoerd door de beëdigde leerplichtambtenaren.

Preventie

Op bijna alle scholen in het voortgezet onderwijs worden spreekuren gehouden door de leerplichtambtenaren waarin preventieve verzuimgesprekken gevoerd worden. In de gesprekken worden jongeren, soms in het bijzijn van de ouders, gewezen op de gevolgen van aanhoudend verzuim. Vanzelfsprekend wordt de school nauw betrokken bij dit spreekuur, zodat er goed kan worden ingespeeld op de situatie en mogelijke problematiek van de leerling. De leerplichtambtenaar signaleert, coördineert en verwijst maar is geen hulpverlener als het gaat om het oplossen van problematiek.

Verzuimcijfers

De leerplichtwet richt zich in de eerste plaats op het ingeschreven staan op een school en daadwerkelijk onderwijs volgen. In de praktijk is verzuim een belangrijk signaal dat er iets aan de hand is met een leerling of binnen een gezin. Signaleren en doorverwijzen naar de juiste ondersteuning of zorg is daarom een belangrijke taak van de leerplichtambtenaren. Ook kan de route van het opmaken van procesverbaal leiden tot een onderzoek door de raad voor de kindbescherming of het (verplicht) inzetten van hulpverlening.

² In de categorie overige gaat het om werkprocessen voor leerlingen die (nog) niet in de Basisregistratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BRP) van de 3 MVS gemeenten staan ingeschreven.

We maken onderscheid tussen twee hoofdsoorten verzuim:

- Absoluut verzuim: een leerplichtige leerling staat niet ingeschreven op een school of instelling
- Relatief verzuim: een leerling staat wel ingeschreven bij een school of instelling, maar bezoekt deze niet of niet regelmatig. Ook luxe verzuim (op vakantie buiten de schoolvakantie) en te laat komen vallen onder relatief verzuim.

In de resultaten van de absoluut verzuimmeldingen is te zien dat het grootste deel van de meldingen heeft geleid tot het weer hervatten van de schoolloopbaan of een schoolvervangend traject. Ook bleken sommige leerlingen verhuisd te zijn of vertrokken uit Nederland en werd in enkele gevallen een vrijstelling verleend.

Ook de meldingen relatief verzuim leidden in de meeste gevallen tot het vervolgen van de schoolloopbaan, al dan niet na een waarschuwing van leerplicht. Ook werden hierbij verschillende vormen van zorg en ondersteuning ingeschakeld, bijvoorbeeld via hulpverlening, wijkteams of het jeugdbeschermingsplein.

Resultaten meldingen absoluut verzuim

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Overig	Totaal
Nog in behandeling			7		7
(Terug) naar school	4	7	18	3	32
Vrijstelling art. 5		3	2		5
Schoolvervangend traject			4		4
Onderzoek GBA/BRP			9	1	10
Verhuisd	1	4	3		8
Hoogst haalbare bereikt		1	2		3
Waarschuwing			2		2
Vrijstelling art. 15			1		1
Overdracht RMC		3	2		5
Onterechte melding		1			1
Proces verbaal/HALT	1	1			2
Totaal	6	20	50	4	80

Resultaten meldingen relatief verzuim

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal
Proces verbaal	13	39	60	112
HALT-verwijzing	8	22	35	65
Geen begeleiding			1	1
Hulpverlening	18	19	42	79
In behandeling Extern	1	3	4	8
In behandeling OM	1			1
In behandeling Wijkteam		4	13	17
Jeugdbeschermingplein	1	1	2	4
Naar andere school	14	25	31	70
Naar school	20	103	94	217
Niet verwijtbaar	9	5	12	26
Onderzoek BRP		4	14	18
Onterechte melding	10	12	14	36
Overdracht RMC		4	7	11
Schoolvervangend traject		3	7	10
TKN aangenomen	23	71	110	204
Verhuisd		3	9	12
Vrijstelling art. 15		1	1	2
Vrijstelling art. 5	1	1	1	3
Waarschuwing	81	198	273	552
Nog in behandeling	18	46	79	143
Totaal	218	564	809	1.591

Processenverbaal en HALT straffen

Van de relatief verzuimmeldingen resulteerden er 65 in een verwijzing naar bureau HALT en 112 in een procesverbaal. In 13 gevallen werd ook een aanvullend proces verbaal opgemaakt. In de 80 gevallen van absoluut verzuim werd 2 keer een proces verbaal opgemaakt.

Verwijderingen

Er werden in 2016-2017 35 leerlingen verwijderd van school, bijvoorbeeld naar aanleiding van incidenten of conflicten. Het betrof hier 7 leerlingen uit Maassluis, 12 uit Vlaardingen en 16 Schiedammers.

Vrijstellingen en vervangende leerplicht

In schooljaar 2016-2017 zijn er in totaal 167 vrijstellingen van de leerplicht verleend en er zijn 10 vrijstellingen ingetrokken.

	Verleend art 15	Verleend art 5.a	Verleend art 3.b	Verleend art 5.c	Verleend art 5.b	Totaal
Maassluis	5	18	3	4	3	33
Vlaardingen	6	30	8	4		48
Schiedam	6	45	9	23	1	84
Overig		1		1		2
Totaal	17	94	20	32	4	167

- Artikel 15 *Vrijstelling vanwege het volgen van voldoende ander onderwijs. Voor een kwalificatieplichtige jongere kan vrijstelling worden aangevraagd wanneer het reguliere onderwijs niet aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de jongere terwijl een alternatieve route wel passend onderwijs biedt. Aangetoond moet worden dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet en voldoende wordt opgeleid voor de arbeidsmarkt.*
- Artikel 5, sub a *Wanneer een leerling vanwege een lichamelijke- of verstandelijke handicap geen onderwijs kan volgen, is een beroep op vrijstelling op de inschrijvingsplicht mogelijk. Dit geldt bijvoorbeeld voor kinderen met een indicatie voor een medisch kinderdagverblijf*
- Artikel 3b *Vervangende leerplicht in het laatste schooljaar van de volledige leerplicht. Jongeren volgen wel onderwijs, maar werken daarnaast ook in de praktijk*
- Artikel 5, sub c *Beroep op vrijstelling van inschrijvingsplicht volgens artikel 5, sub c is mogelijk als een leerling op een school in het buitenland staat ingeschreven en deze ook geregeld bezoekt*
- Artikel 5, sub b *Vrijstelling wegens bezwaar tegen de richting van het onderwijs van alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen*

Thuiszitters

In schooljaar 2016-2017 zijn er 162 leerlingen als (dreigende) thuiszitter bij leerplicht in beeld geweest. Hiervan betrof het ook leerlingen die tussen de 1 dag en 4 weken thuis zaten en dus niet onder de wettelijke definitie van thuiszitter vallen.

Van de thuiszitters zijn 64 leerlingen weer terug gekeerd naar school of ingestroomd op een andere school of schoolvervangend traject. 7 leerlingen zitten in een zorgtraject en voor 9 thuiszitters is proces verbaal opgemaakt. Een aantal thuiszitters is gedurende het leerplichttraject verhuisd of 18 jaar geworden en overgedragen aan het RMC (Steunpunt Jongeren). Enkele leerlingen kregen een vrijstelling artikel 15.

Er waren nog 68 thuiszitters in behandeling op 31-7-2017, deze zullen naar verwachting in het nieuwe schooljaar weer gaan starten.

